

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego.

Wysoki Sejmie!

W załatwieniu sprawozdania komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego, dotyczącego się krajowej szkoły średniej gospodarstwa lasowego, powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 29. stycznia 1898 następujące uchwały:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej szkole średniej gospodarstwa lasowego.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przepisy obowiązujące co do kwalifikacyi wymaganych do egzaminu na c. k. zarządców lasowych zmienił w tym kierunku, by ukończeni uczniowie krajowej szkoły gospodarstwa lasowego mogli być dopuszczeni do składania tego egzaminu i mieli możność składania go nie we Wiedniu, ale we Lwowie.

3. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby przygotował projekt i kosztorys rozszerzenia budynku szkoły lasowej i przedstawił odnośne wnioski na najbliższej sesyi sejmowej.

4. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby wydzierżawił za odpowiednim wynagrodzeniem do użytku szkoły dwa do trzech morgów w lesie Winnickim na cele urządzania szkółki i różnych doświadczeń niezbędnych przy nauce teoretycznej, oraz, aby tam postawił małe schronisko, mające służyć profesorom i uczniom w czasie wycieczek.

Uchwała Wysokiego Sejmu, dotycząca zmiany przepisów obowiązujących co do kwalifikacyi wymaganych przy egzaminach na c. k. zarządców lasowych, była powzięta przez Wysoki Sejm w tej samej stylizacyi jeszcze na posiedzeniu w dniu 8. lutego 1897 roku. Wówczas to Wydział krajowy, wykonując powyższe polecenie, zwrócił się do Prezydium c. k. Namiestnictwa, upraszając odezwą z dnia 19. lutego 1897 LW. 9817 o przedłożenie tej uchwały c. k. Ministerstwu rolnictwa i gorące jej poparcie. W odpowiedzi otrzymaliśmy pismo z c. k. Namiestnictwa pod dniem 12. marca b. r. L. 20458 z zawiadomieniem, iż JE. Minister rolnictwa reskryptem z dnia 17. lutego 1898 L. 18605 oznajmił, że ku żywemu swemu ubolewaniu nie może uwzględnić życzenia wyrażonego w uchwale Wysokiego Sejmu, aby przepisy obowiązujące co do kwalifikacyi wymaganych przy egzaminach na c. k. zarządców lasowych zmienić w tym kierunku, by ukończeni uczniowie krajowej szkoły gospodarstwa lasowego mogli być dopuszczeni do składania tego egzaminu i mieli możność składania go nie we Wiedniu, ale we Lwowie. Krajowa bowiem szkoła gospodarstwa

lasowego we Lwowie jest, mimo zaprowadzonego przed kilkoma laty niewątpliwie bardzo odpowiedniego obostrzenia warunków przyjęcia i mimo rozszerzenia planu naukowego i czasu trwania studyów, zawsze jeszcze lasową szkołą średnią, która pod względem toku nauki i studyów bardzo zasadniczo się różni od sekcji lasowej przy akademii rolniczej w Wiedniu (Hochschule für Bodenkultur). Zważywszy zaś, że rozmiar i intensywność materiału naukowego przy egzaminie dla rządowej służby lasowej wymaga ze strony kandydatów do egzaminu zupełnych studyów szkoły wyższej, przeto w razie dopuszczenia ukończonych uczniów lasowych szkół średnich do tego egzaminu, musiałby być materiał tego egzaminu znacznie uszczuplony, a tem samem cofniętoby się wstecz, co wobec ciągłego postępu umiejętności i wzmagających się wymagań służby z pewnością nie byłoby właściwem.

Dalszem następstwem dopuszczenia ukończonych uczniów lasowych szkół średnich do egzaminów dla rządowej służby lasowej technicznej byłby dotkliwy uszczerbek dla frekwencji w akademii rolniczej we Wiedniu.

Zresztą, jak pisze c. k. Namiestnictwo na podstawie powyższego reskryptu ministeryalnego, nie zachodzi konieczność starania się o pomnożenie liczby młodych sił zawodowych ani dla rządowej służby lasowej, ani też dla służby techniczo-lasowej przy rządowej administracji politycznej, ponieważ potrzeba młodych kandydatów dla obu tych gałęzi służby dostatecznie jest pokrytą abiturientami akademii rolniczej, polskiej narodowości, a ubytek frekwencji w krajowej szkole gospodarstwa lasowego należałoby głównie przypisać tej okoliczności, że corocznie większa liczba uczniów pochodzących z Galicyi uczęszcza na akademię rolniczą w Wiedniu.

Co się zaś tyczy kwestyi ewentualnego przyznania ukończonym uczniom krajowej szkoły gospodarstwa lasowego wyjątkowych uprawnień w tym kierunku, by mogli uzyskać pewne posady w średniej warstwie rządowej służby lasowej, oznajmił JE. Minister rolnictwa, że ze względu na to, iż tego rodzaju wyjątkowe uprawnienia sprzeciwiałyby się postanowieniom organizacyjnym, odnoszącym się do rządowej służby lasowej, nie może przyznać wzmiankowanym uczniom żadnych dalszych koncesyi ponad przyzwolone ukończonym uczniom lasowych szkół średnich, wedle postanowień §. 29. rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. maja 1889 (Dz. p. p. Nr. 80), wyjątkowe uprawnienie, iż pod pewnymi określonymi tamże warunkami mogą być dopuszczeni do teoretycznych egzaminów rządowych w akademii rolniczej w Wiedniu.

Wobec tak kategorycznej odpowiedzi Wydział krajowy, przekonany o bezskuteczności dalszych starań, uznał za stosowne nie poruszać tej sprawy na nowo.

Sprawę rozszerzenia budynku szkoły lasowej, poruszoną w 3. uchwale sejmowej, Wydział krajowy uznaje na razie za zbytęcną i dlatego projektu i kosztorysu w tym względzie nie przedkłada żadnego. Szkoła lasowa od dłuższego szeregu lat mieszcząc się w dotychczasowym budynku, nie znachodziła się nigdy w tem położeniu, aby dla niedostatecznego pomieszczenia nie mogła należycie spełniać swego zadania; dzisiaj, gdy ani zakres jej działania nie został rozszerzony, ani frekwencya uczniów nie podniosła się, Wydział krajowy nie dostrzega właściwych powodów, dla jakich by przyszło obarczyć fundusz krajowy nowym, a znacznym wydatkiem, wskazanym nie koniecznością, ale względem na zbytękniejsze wyposażenie szkoły. Zresztą pewne pomniejsze niedogodności, jakie zauważyła Dyrekcyja zakładu, dały się bez trudności usunąć przez stosowną zmianę sal przeznaczonych na zbiory, bibliotekę i wykłady. Gdyby jednak zachodziła nawet potrzeba rozszerzenia w przyszłości gmachu mieszczącego w sobie krajową szkołę gospodarstwa lasowego, to w każdym razie projekt taki nie pierwiej powinienby być wykonany, aż po regulacyi ulicy św. Marka.

W razie bowiem przeprowadzenia tej regulacji, która wkrótce ma nastąpić, fundusz krajowy zmuszony będzie odstąpić kawał gruntu gminie miasta Lwowa. Wówczas, po zniesieniu starego domku, gdzie obecnie mieszkają stráže szklni, bądź okaże się potrzeba wystawienia nowego domku, względnie przybudowania odpowiednich ubikacyi do gmachu szkolnego, w takim zaś razie i projekt powiększenia ilości sal szkolnych łatwiej by przyszło wziąć pod uwagę.

Urządzenie szkółki w lesie winnickim i wybudowanie tamże schroniska nie zostało w tym roku wykonane. Zmiana, jaka zaszła w tym czasie w osobie kierownika szkoły gospodarstwa lasowego, była głównym powodem, dla czego Wydział krajowy nie spieszył się z wykonaniem tego projektu, który zanim urzeczywistniony zostanie, powinien być dokładniej zbadany, miejsce obrane najdogodniejsze i urządzenie samo jak najbardziej powinno odpowiadać potrzebom szkoły. Dlatego też Wydział krajowy, odstępując projekt założenia szkółki nowemu dyrektorowi do bliższego rozpatrzenia, wykonanie pozostawił do przyszłego roku szkolnego.

Liczba uczniów uczęszczających w roku 1897/8 do krajowej szkoły gospodarstwa lasowego w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym nie uległa zasadniczej zmianie. Mianowicie było zapisanych :

	z początkiem roku szkolnego 1897/8	z końcem
na I. rok	17 uczniów	15 uczniów
„ II. „	10 „	10 „
„ III. „	7 „	6 „
razem	<u>34 uczniów</u>	<u>31 uczniów.</u>

Egzaminy uczniów wypadły na wszystkich latach zadowalniająco. Ukończyło rok szkolny z odpowiednim postępem 25 uczniów, 2 zaś otrzymało poprawkę. Do egzaminu ogólnego przystąpiło w b. roku szkolnym 8 kandydatów i wszyscy uzyskali świadectwo z ukończenia szkoły.

Z kwoty 2.500 złr., przeznaczonej przez Wysoki Sejm w budżecie krajowym na rok 1898 Rubr. XV. poz. 240 na stypendya dla uczniów krajowej szkoły gospodarstwa lasowego, udzielił Wydział krajowy 5 stypendyów w kwocie 980 złr. i 17 zapomóg w kwocie 1.460 złr. Poza tem 8 uczniom udającym się na praktykę wakacyjną przyznaliśmy zasiłek w kwocie 352 złr. 50 ct. z Rubr. XV. poz. 241.

W ciągu b. roku zaszła zmiana w osobie kierownika krajowej szkoły gospodarstwa lasowego. Dotychczasowy dyrektor p. Władysław Tyniecki pod dniem 6. lipca 1898 wniósł prośbę do Wydziału krajowego o przeniesienie go w stały stan spoczynku ze względu na wiek i stan zdrowia podupadły w ciągu 38 letniej służby krajowej, spędzonej w zawodzie nauczycielskim. Wydział krajowy na Radzie w dniu 15. lipca b. r. przychylił się do tej prośby, dekretem zaś z dnia 22. lipca b. r. LW. 44.778 przyznał p. Tynieckiemu prawo do poboru pełnej emerytury na mocy postanowień statutu emerytalnego, zawartego w §. 12. 2 a i 31.

Stosunkowo w krótkim przeciągu czasu Wydział krajowy znalazł kandydata, posiadającego wszelkie kwalifikacye na stanowisko dyrektora krajowej szkoły gospodarstwa lasowego, a mianowicie p. Maryana Małaczyńskiego, c. k. zarządcę lasów i dóbr skarbowych w Tatarowie. Dekretem z dnia 5. sierpnia b. r. LW. 47763 mianował Wydział krajowy p. Małaczyńskiego prowizorycznie dyrektorem krajowej szkoły gospodarstwa lasowego, przyznając mu pobory do tej posady przywiązane. P. Małaczyński zaczął pełnić obowiązki powierzone mu wspomnianym dekretem po-

cząwszy od dnia 15. września b. r., poprzednio bowiem, wywiązując się z polecenia udzielonego mu przez Wydział krajowy, zwiedził szkoły lasowe w Weisswasser i Weiskirchen, celem zaznajomienia się z całym ich wewnętrznym urządzeniem.

Przy sposobności odebrania szkoły wraz z całym jej urządzeniem z rąk dotychczasowego dyrektora, a oddania jej pod zarząd p. Małaczyńskiego, Wydział krajowy polecił p. Majewskiemu, oficyałowi rachunkowemu, sprawdzić obecny stan inwentarzy na podstawie istniejących katalogów, uzupełnić je i wygotować nowe z uwzględnieniem specjalnych działów naukowych. P. Majewski w wykonaniu powyższego polecenia przedłożył Wydziałowi krajowemu sprawozdanie, z którego okazuje się, iż cały ruchomy inwentarz krajowej szkoły gospodarstwa lasowego składa się z następujących działów, obejmujących poniżej wymienioną ilość pozycyi i w przybliżeniu obliczoną wartość:

	pozycyi	wartość
I. Sprzętów domowych i szkolnych	211	3.605 zł. — ct.
II. zbiory fizyki, meteorologii i geografii	51	696 „ 75 „
III. narzędzi stolarskich	68	119 „ 80 „
IV. zbiory miernictwa	96	3.055 „ 16 „
V. „ łowiectwa	126	455 „ 55 „
VI. „ hodowli lasu	147	472 „ 95 „
VII. „ technologii drzewa	296	1.161 „ 74 „
VIII. „ pomiaru drzew i drzewostanów	48	864 „ 73 „
IX. „ rybactwa	18	— „ — „
X. „ zoologii i botaniki	299	1.440 „ — „
XI. „ biblioteki	2.574	2 500 „ — „
XII. „ mineralogii	1.363	300 „ — „
razem	5.317	14.678 zł. 68 ct.

Prof. Demianowskiemu przyznał Wydział krajowy dekretem z dnia 4. maja b. r. LW. 27044 drugi dodatek pięcioletni w kwocie 200 zł. rocznie, zaś adjunkta p. Sokółowskiego stabilizował na tej posadzie dekretem z dnia 11. listopada b. r. LW. 32850 Przedkładając niniejsze sprawozdanie Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy cuhwalić:

Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej szkole gospodarstwa lasowego do wiadomości.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 22. listopada 1898.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sprawozdawca:

Stanisław Brykczyński w. r.

Zastępca członka Wydziału krajowego.

SPRAWOZDANIE

Dyrekcji krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie.

System nauczania, przyjęty w szkole tutejszej, łączący naukę teoretyczną z demonstracjami i ćwiczeniami praktycznymi, wydał ponownie dodatnie owoce przy egzaminach kursowych i ogólnych. Uczniowie odpowiadali wytrawnie i ze zrozumieniem rzeczy tak, że uznanie, jakim szkoła cieszyć się zaczyna, tylko wzrosnąć może.

Dla ćwiczeń z hodowli lasu szkółka w ogrodzie przy szkole jest stanowczo za małą.

Bardzo pożądanem jest wprowadzenie w życie uchwalonej przez Wysoki Sejm na wniosek Komisji gospodarstwa krajowego szkółki doświadczalnej w Winnikach.

Nauki wykładane.

Nauki wykładane wedle planu.

Grono nauczycielskie.

Grono nauczycielskie składa się:

I. Z nauczycieli stałych.

Władysława Tynieckiego, który oprócz prowadzenia administracji wykładał wstęp do nauki leśnictwa, z poglądem na literaturę leśniczą, mineralogię, geologię, i pedologię (nauka o glebie);

Zygmunta Demianowskiego profesora, który prowadził kasę szkolną i wykładał: administrację i rachunkowość lasową, szacowanie wartości lasu, matematykę zastosowaną, miernictwo i niwelację, łowiectwo;

Bronisława Lipińskiego, profesora, który wykładał urządzenie lasu, wymiar drzew i drzewostanów, zabudowanie dzikich potoków i ustawodawstwo;

Bronisława Błockiego, profesora adjunkta, który wykładał botanikę, zoologię, fizjologię roślin, ochronę lasu;

Michała Janeczki profesora adjunkta, który wykładał użytkowanie lasu, technologię mechaniczną i rybactwo;

Stanisława Sokołowskiego prowizorycznego profesora adjunkta, który wykładał hodowlę lasu, meteorologię i klimatologię.

II. Z docentów.

Marcelego Białobrzeskiego, który wykładał język polski i niemiecki, geografię fizyczną i polityczną;

Kazimierza Bruchnalskiego, który wykładał matematykę;

Dra Stanisława Głębińskiego, który wykładał ekonomię społeczną;

Dra Stefana Pawlika, który wykładał encyklopedyę rolniczą;

Dra Bronisława Radziszewskiego, który wykładał chemię;

Dra Zdzisława Staneckiego, który wykładał fizykę;

Profesora Seweryna Widta, który wykładał inżynierię leśną i rysunki.

Środki naukowe.

Biblioteka była jak dawniej pod dozorem dyrektora Tynieckiego i obejmuje obecnie 2.574 dzieł, czasopism, map, broszur, i zwiększa się stale nabytkiem nowo wychodzących prac, darowiznami ze strony osób prywatnych i instytucji publicznych jak: c. k. Ministerstwo rolnictwa, c. k. doświadczalnia leśna w Mariabrunn, Akademia umiejętności w Krakowie.

Na szczególne podziękowanie za swą hojność dla szkoły zasługuje Akademia umiejętności w Krakowie, albowiem nadsyła „Atlas geologiczny Galicji“.

Z biblioteki należałoby wykreślić bezużyteczne katalogi wystaw i braki inne, przez co na razie zmalałaby ilość numerów, ale zyskałaby na jakości.

Przenumerowano następujące czasopisma:

1. Land und forstwirtschaftliche Unterrichtszeitung;
2. Zeitschrift für Forst und Jagdwesen;
3. Forstwirtschaftliches Centralblatt;
4. Centralblatt für das Gesamte Forstwesen;
5. Allgemeine Forst und Jagdzeitung.
6. Oesterreichische Forst und Jagdzeitung;
7. Weidmanns-Heil;
8. Wild und Hund;
9. Das Wetter;
10. Die Gartenwelt;
11. Hessdörfers Monatshefte;
12. Oesterreichische botanische Zeitschrift;
13. Vereinsschrift für Forst- Jagd- und Naturkunde;

W darze otrzymuje szkoła:

14. Zeitschrift für Oesterreichische Volkskunde;
15. Oesterreichisch-ungarische Revue;
16. Sylwana.

Z biblioteki i czasopism korzystają wyłącznie tylko członkowie grona nauczycielskiego.

Zbiory oddane są działami odnośnym profesorom do użytku przy demonstracjach, z obowiązkiem czuwania nad całością, utrzymywania w porządku i uzupełniania okazami bądź osobiście zebranymi, bądź dokupionymi z funduszu na ten cel przeznaczonego.

W ubiegłym roku zakupiono:

1. Do zbioru botanicznego i zoologicznego modele kwiatów drzewnych, model anatomiczny rozwoju zębów u zwierząt kręgowych, model budowy muchy domowej, mikroskop Reicherta, uzupełniono zielniki przez sprowadzenie okazów brakujących ze Stuttgartu.

2. Do zbioru narzędzi do hodowli lasu, skrzynie z kratami drucianymi do nakrywania grządek zasianych w szkółce.

3. Do zbioru narzędzi z rybactwa: Skrzynki wylęgowe, naczynia do przewozu ikry i narybku, przybory do wylęgarni, drobniejsze przybory do łowienia ryb, włoki, więcierze, podrywki.

4. Ogród botaniczny uzupełniono okazami drzew i krzewów brakujących jeszcze przez sprowadzenie od Spätha.

Rozszerzenie ogrodu, który przedstawia obecnie bardzo ładne, ale za gęste arborretum, przez dokupienie sąsiedniego ogrodu, jest dla rozwoju szkoły bardzo potrzebnem.

Gdy zasadzone drzewa i krzewy podrosną, nie będą się rozwijały normalnie, dla braku światła i miejsca, i jeśli się ich nie porozsadza, będziemy posiadali wkrótce w ogrodzie okazy chorobliwie rozwinięte, lub przygłuszki, dające fałszywe pojęcie tak o rozwoju, jak i wyglądzie danego rodzaju, a tem samem utrwali się w umysłach uczni obraz niewłaściwy krzewu lub drzewa, czego się strzedz należy.

Uczniowie.

W roku szkolnym 1897/8 zostali przyjęci na rok I-szy.

a) bez egzaminu wstępnego:

Dunajewski Adam
 Gabryś Józef
 Jaszczurowski Stanisław
 Michalik Mieczysław
 Rosiński Jan
 Zosel Adam

b) po złożeniu egzaminu wstępnego:

Borkowski Jan
 Dobrowolski Zygmunt
 Muszyński Włodzimierz
 Pawłyk Józef
 Popiel Jan
 Ryłski Stefan
 Woroniecki Kazimierz

c) repetenci:

Chwalibóg Karol
 Filewicz Jan
 Fiałkowski Jan
 Łopacki Stanisław

Na II-gim roku było uczni 9-ciu, repetent 1.

Na III-ci rok zapisało się 7-miu słuchaczy.

Na początku roku 1897/8 było więc zapisanych:

Na I-szym roku	17
Na II-gim roku	10
Na III-cim	7
Razem	<u>34</u>

Słuchaczy nadzwyczajnych nie było.

Wykaz imienny uczniów z wszystkich trzech lat załączony pod 1.

Stan powyższy uległ zmianom w ciągu roku szkolnego, a to: na I-szym roku przy końcu zimowego półrocza nie otrzymał postępu Borkowski Jan, a Woroniecki Kazimierz nie zdał poprawki z matematyki.

W letnim półroczu wystąpił z powodu słabości Jaszczurowski Stanisław; Filewicz Jan nie przystąpił do egzaminu z powodu słabości, a Dobrowolski Zygmunt nie zdał poprawki z matematyki i fizyki.

Na II-gim roku w zimowym półroczu Bielański Kazimierz odstąpił od egzaminu i opuścił zakład, natomiast na letnie półrocze zgłosił się jako repetent Edward Furdzik.

Na III-cim roku przy końcu kursu zimowego nie zdał egzaminu Olszewski Tadeusz.

Z końcem roku szkolnego było tedy uczniów na:

I-szym roku	15
II-gim roku	10
III-cim roku	6
Razem	<u>31</u>

Egzamina przy końcu roku 1897/8 wypadły jak następuje:

Na I-szym roku:

przeszło na II-gi rok	10
otrzymało poprawkę	2

na II-gim roku:

przeszło na III-ci rok	9
zdał egzamin uzupełniający	1

na III-cim roku:

zdało egzamin kursowy	4
zdali egzamina uzupełniające	2

Egzamina ogólne.

Egzamina ogólne, które zastępują w szkole tutejszej egzamin dojrzałości, odbywały się w roku 1897/8 w obu terminach.

W terminie zimowym 14 i 15 lutego 1898 przystąpili: Adamski Edward, ukończony uczeń akademii lasowej w Tarandzie, przypuszczony do egzaminu w myśl reskr. Wysokiego Wydziału krajowego z dnia 14. grudnia l. 77.940, otrzymał większością głosów postępowanie dostateczne, Kasperski Jan uczeń szkoły z roku 1895/6 otrzymał jednogłośnie postępowanie dostateczne, Kukaczka Józef uczeń z roku 1893/4 otrzymał większością głosów postępowanie dobre.

W terminie letnim odbywano egzamin ogólny w dniach 25-go, 27-go, 28-go lipca 1898, z ukończonych uczniów III-go roku przystąpili:

Grabiński Edmund
Karpiński Józef
Katzner Rudolf
Kozłowski Modest, nadto
Pawelski Zygmunt, który kończył szkołę w r. 1896/97.

Wynik egzaminów ogólnych był następujący:

stopień bardzo dobry otrzymał:

Karpiński Józef

stopień dobry osiągnęli:

Grabiński Edward
Kozłowski Modest
Pawelski Zygmunt

stopień dostateczny uzyskał:

Katzner Rudolf.

Egzamina odbywały się w zwykłym porządku w obecności zastępcy członka Wydziału krajowego JWgo Brykczyńskiego i komisarza rządowego c. k. rady lasowego P. Antoniego Goralczyka.

Wycieczki naukowe i ćwiczenia praktyczne.

Wycieczek naukowych odbyto w r. szkolnym 1897/8 25, a mianowicie:

W październiku 4, w listopadzie 1, w marcu 3, w kwietniu 3, w maju 8, w czerwcu 4, w lipcu 2, pod przewodnictwem jednego lub dwu członków grona nauczycielskiego celem obznajomienia uczniów z przyrodą, gospodarstwem leśnym, ochroną hodowlą i użytkowaniem lasu. Przedmiotem wycieczek były zwykle lasy najbliższe Lwowa, z wyjątkiem dwu dalszych wyjazdów do Jaworowa i Janowa, celem zapoznania się z uprawą lasu i gospodarstwem na piaskach lotnych.

Oprócz tego przedsięwzięto jak zwykle w czerwcu dwa wielkie ćwiczenia praktyczne: z miernictwa i niwelacji pod kierunkiem prof. Demianowskiego z uczniami II-go roku w Winnikach 10-dniowe i z urzędzenia gospodarstwa lasowego pod kie-

runkiem profesora Lipińskiego z uczniami III-go roku w Brzechowicach siedmiodniowe. Na podstawie dat zebranych podczas ćwiczeń opracowali uczniowie z urzędzenia gospodarstwa lasowego operaty, uwzględniane przy klasyfikacji.

Praktyka wakacyjna.

Planem nauki przepisaną praktykę wakacyjną sześciotygodniową, odbyli uczniowie roku II-go, korzystając z zasiłków przez Wysoki Wydział przyznanych jako to:

Bijasiewicz Józef i Rogiński Wacław w Białocerkwi na Ukrainie, zasiłek po złr. 30, Wasyl Popów w Perzterze (Bułgaria) Cichowicz Antoni w Krysowicach, zasiłek 30 złr., Grochs Ludmiła, Puza Julian, Szczepański Władysław w Delatynie zasiłek po 60 złr., Chrzanowski Romuald w Krzeszowicach 47 złr. 50 ct. Stefanus Witold w Zakopanem zasiłek 30 złr. Zasiłki udzielone przez Wysoki Wydział krajowy wynosiły razem 347 złr. 50 ct.

Uczniowie udali się w połowie sierpnia na miejsce przeznaczenia, otrzymawszy instrukcję i objaśnienia od prof. adj. Sokołowskiego. Sprawozdania tygodniowe nadsyłał regularnie, zaś dziennik i sprawozdanie ogólne przedłożył za powrotem celem oceny i zklasyfikowania.

K r o n i k a.

Szkołę zwiedzali kilkakrotnie Marszałek krajowy Jego Ekscelencya Stanisław hr. Badeni i członkowie Wydziału krajowego JWielm: Jędrzejowicz i Brykczyński.

Dyrektor Tyniecki redaguje czasopismo „Sylwan“ organ Towarzystwa leśnego galicyjskiego.

Szczegółowe zestawienie prac drukowanych przez członków grona nauczycielskiego jest następujące:

Prof. Bronisław Lipiński.

„W sprawie wylewu wód“ „Sylwan“ zeszyt V i VI z r. 1898. „Dziennik polski“ Nr. 122, 123, 124, 125 i 127.

Prof. adj. Bronisław Błocki:

„Florystyczne zdobycze we wschodniej Galicyi“ w Allgemeine botanische Zeitschrift i Oesterreichische botanische Zeitschrift w r. 1897.

Botanika dla kursu dozorców melioracyjnych. — Wydana nakładem Wysokiego Wydziału krajowego.

Prof. adj. Stanisław Sokołowski:

„O czynnikach siedliska“ Sylwan zeszyt VIII i IX 1898.

Drobne recenzje literackie w Sylwanie.

O miejscach pobytu i zajęciu byłych uczni szkoły nie może Dyrekcyja przedłożyć dat żadnych, ponieważ mimo wezwania abiturientów do podawania wiadomości o sobie, zgłaszają się takowi tylko wyjątkowo, gdy ich potrzeba do tego zmusza

Dyrekcya krajowej szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie.

We Lwowie, dnia 7. listopada 1898.

M. Małaczyński w. r.